

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése megalakulása óta más-más helyszínen tartja éves összejevetelét; minden évben másik egyházi-felekezeti könyvtár vállalja a házigazda szerepét.

Az egyesület idei éves – immár huszadik – összejevetelét Vácon tartotta 2014. június 23. és 25. között. A vendéglátók a Váci Egyházmegyei Könyvtár és az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Könyvtára voltak.

A 2014-ben húszéves egyesület 1996 és 2001 közötti éves találkozóin még csak egy-két előadást hallhattak a résztvevők. Később ez konferenciává bővült, majd kialakult a azok váltakozó

tematikája is. Az egyik évben „rég könyves” témákkal, a másik évben az információs technológiai kérdésekkel kapcsolatos előadásokat hallgathatnak a résztvevők.

A két alaptéma az egyházi könyvtárak sajátosságaiból következett, hiszen ezek a gyűjtemények muzeálisak ugyan, de több közülük modern állománnyal is bír. A nemzeti kulturális vagyon részét jelentő gyűjtemény őrzése, gondozása, feltárása, szolgáltatása, ugyanakkor egy folyton gyarapodó, technikailag jól felszerelt, a modern kor követelményeinek megfelelő szakkönyvtár építése egyszerre feladata a legtöbb egyházi könyvtárnak.

2005-től az immár bátran konferenciának mondható előadásorozaton túl szakmai délelőtt – később szakmai nap – is gazdagította a programot. Ez utóbbin kezdetben az egyes tagkönyvtárakban folyó műhelymunkáról számoltak be az előadók, később más, nem egyházi könyvtárakból, társintézményekből érkező kollégák gyakorlati-szakmai előadásaival bővült a program.

Az éves találkozók első és utolsó közös programja az ebéd, az első, illetve az utolsó napon. Hogy a várakozás se teljen hiába, június 23-án, hétfőn délelőtt, az ország minden részéről érkező, gyülekező egyházi könyvtárosok érkezésük után rögtön körülnézhetek az egyik házigazda háza táján: *Szabó Gergely* vezetésével megtekinthették a Váci Katolikus Egyházmegyei Könyvtárat. Ugyanerre a látogatásra még egy lehetőség adódott, az utolsó napon, ebéd után. Egyféle leveletésként így hasznosan és kellemesen telt az idő a hazaindulásig.

A huszadik, jubileumi közgyűlés *Könös László* (Pápa, Dunántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára) lelkes áhítatával kezdődött, majd *Mészáros László*, az Apor Vilmos Főiskola rektorhelyettese köszöntötte a konferencia résztvevőit.

Hubert Gabriella (Evangélikus Országos Könyvtár) elnök a következő szentírási szavakkal nyitotta meg az ünnepi közgyűlést: „*Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az ÚR: békeséget és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek.*” (Jeremiás könyve 29,11) A határozatképes közgyűlés először az elnök, majd a titkár, *Muszka Ibolya* (Unitárius Egyház Könyvtára) beszámolóját hallgatta meg, valamint a kamarási (*Orosz Anna* – Ráday Könyvtár) és a felügyelőbizottsági (*Marton Gyöngyvér* – Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtára) jelentést.

Ezután új tagok felvétele következett. 2014-ben két könyvtár kérte felvételét az egyesülés tagjai közé: a Baptista Teológiai Akadémia Könyvtára, könyvtárosa *Szommer Hajnalka*, és a nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár, vezetője *Gordán Edina*. A kolléganők

röviden bemutatták a könyvtárukat. Mindkét jelentkezőt egyhangú szavazással felvette tagjai közé az egyesület. Pártoló tagnak jelentkeztek: *Sullayné Szigetvári Ildikó*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárának korábbi vezetője, *Béres-Muszka Ibolya*, a jelenlegi titkár, *Kalocsai Ilona*, korábban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Könyvtárának vezetője, *Gulyásné Somogyi Klára*, a Liszt Ferenc Zenetudományi Egyetem ZTKK Kutató Könyvtárának vezetője, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Zenei Szekciójának elnöke, *Dinnyés József* daltulajdonos és *Baltás Adrienn*, frissen végzett, munkát kereső, pályakezdő könyvtáros.

Mindannyian tagjai lettek az egyesületnek.

A következő napirendi pont a BETH (*Bibliothèques Européennes de Théologie* – a teológiai könyvtárak egyesüléseinek nemzetközi tanácsa) konferenciáján való részvételről szólt. Az elnökség javaslatára a 2014. szeptember 6. és 10. között, Wroclawban megrendezendő konferencián *Köntös László* (Pápa, Dunántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára) és *Bálint Ágnes* (Debrecen, Tiszántúli Egyházkerület Nagykönyvtára) képviseli az egyesülést.

Ezután Hubert Gabriella elnök bejelentette, hogy a továbbiakban az egyesület különös figyelmet fordít az isko-

lai könyvtárakra. Ezt általában az iskolai könyvtárak és könyvtárosok aktuál- és szakmapolitikai helyzete is indokolja, de aktualitását adja az is, hogy *Kádár Péter*, a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium igazgatója, levélben fordult az egyesüléshez, melyben arról számolt be, hogy a jelenlegi hatályos törvények alapján a muzeális állományt őrző iskolai könyvtárak szakemberigénye finanszírozhatatlan. Kádár Péter az egyesülés támogatását kérte a probléma felterjesztéséhez és orvoslásához. (Az egyesület alapítóinak eredeti elképzelése az volt, hogy az egyesülésnek a nagy törté-

között az Egyházi Könyvtárak Egyesülése különböző munkacsoportokban – PR-es, folyóiratos, szoftveres, digitalizálós– végezte a munkáját, melyek közül az egyik kezdeményezés az „iskolai könyvtáros munkacsoport” létrehozása volt, mely a középiskolai és a felsőoktatási egyházi könyvtárakat is magába foglalta volna. A kezdeményezés érdeklődés hiányában, illetve mert az érintettek nem érezték szükségét egy külön munkacsoport létrehozásának – elsikkadt. Az utóbbi néhány évben több – evangélikus – középiskolai könyvtár lett az egyesület tagja.)

nelmi egyházak és felekezetek gyűjteményei legyenek a tagjai. A létszám később bővült a református, muzeális állományt őrző középiskolai könyvtárakkal – a katolikus felekezeti iskolák gyűjteményei nem maradtak meg 1948 után – és a rendszerváltás után indult felekezeti felsőoktatási könyvtárakkal. 2004 és 2007

Az egyesület megalakulása után hamarosan más szakmai szervezetek mellett – MKE, IKSZ – a Könyvtárostánárok Egyesületével és az Egyetemi Könyvtár-igazgatók Kollégiumával is kereste a kapcsolatot, és egyeztetett közös kérdésekben, mint például a szakfelügyelet (*a szerző megjegyzése*).

A közgyűlés végén az elnök bejelentette, hogy a 2015.évi találkozót a sárospataki katolikus gyűjtemény vállalta.

A program egy, az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének húsz évét felidéző kerekasztal beszélgetéssel folytatódott, melyet a korábbi elnökök és titkárok ültek körül. A moderátor *Szelestei Nagy László*, az egyesülés egyik „alapító atyja” és első titkára volt.

A nap ökumenikus istentisztelettel zárult a székesegyházban, majd a Püspöki Palotában fogadta, vezette végig a termen és látta vendégül egy fogadáson a megjelenteket *Beer Miklós* püspök úr.

Június 24-én, kedden az *Örökségünk jövője - A 21. század kihívásai a muzeális állományok gondozásában, feldolgozásában és szolgáltatásában* című konferenciával folytatódott a találkozó.

Ezen a konferencián részt vettek az MKE Társadalomtudományi Szekció tagjai is.

Az első előadók *Rozsondai Marianne* és *Rozsondai Béla* voltak (MTA KIK, Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye). Előadásuk címe az *Ősnyomtatványok feldolgozása hagyományos és adatbázis formában* volt. Arról a több évtizeden át, de konkrétan is több évig tartó, óriási

munkáról számoltak be, melynek eredményeként 2013. novemberben megszületett az MTA Könyvtár és Információs Központ ősnymtatványainak adatbázisa és nyomtatott katalógusa. A következő előadást *Az RMK-k feldolgozása az OSZK Régi Nyomtatványok Tárában* címmel Varga Bernadett (OSZK) tartotta, majd Káldos János (OSZK) beszélt *Az RMK-k digitalizálási programjáról*. Ezután Gulyásné Somogyi Klára (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenetörténeti Kutatókönyvtár) következett a *Muzeális zenei dokumentumok gyűjtése és*

az iskola életében és az oktatásban. Az előadások után volt mód arra, hogy a hallgatóság kérdéseket tegyen föl az elhangzottakkal kapcsolatban.

A délután Vác kulturális és egyházi műemlékeinek megtekintésével telt. (Barátok temploma – ferences templom –, székesegyház, *Memento mori* kiállítás, egyházmegyei gyűjtemény, Sajdik Ferenc Gyűjtemény, Váci Értéktár, körséta a kisvonattal.)

Június 25-én, szerdán, a szakmai napon először *Fehrentheil Henriette* (Ars Alba Restaurátor Bt., Szentendre) szá-

feltárása című előadásával. A *muzeális könyvek és gyűjtemények népszerűsítési lehetőségei az interneten* témában egy ifjú egyházi könyvtáros kolléga, Oláh Róbert (Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, Debrecen) tartott ismertetőt, majd Pinténé Kosina Judit (Nyíregyházi Kossuth Lajos Evangélikus Gimnázium) számolt be *az egyházi iskolák muzeális gyűjteményeinek szerepéről*

molt be a Váci Egyházmegyei Könyvtárban a közelmúltban megtalált szenzációs leletről, a Pázmány-műből előkerült Gutenberg-biblia töredékről. A Pázmány Péter Acta et decreta Synodi Dioecessanae Strigoniensis című munkájának (Pozsony, 1629.) kötetstáblájából előkerült töredék az ötödik Gutenberg-biblia fragmentum Magyarországon. A második előadó Sándor Frigyes (Miskolci

Evangélikus Egyházközség) volt. *Országos digitális közfoglalkoztatási mintaprogram a miskolci Árvay Teőreök Evangélikus Könyvtár muzeális gyűjteményében* című előadásában a MaNDA-val közös vállalkozásukról beszélt. Ezután Bálint Ágnes (Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, Debrecen) szólt a minőségbiztosításról, menedzsmentről, a könyvtári önértékelés szakmai szempontjairól *Közös Könyvtári Keretrendszer* című előadásában. A téma aktualitását a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló kormányrendelet közelmúltbeli módosítása adta, mely a jövőben a Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról szóló miniszteri rendelet alapján kidolgozott könyvtári önértékelés szakmai szempontjai alapján ítéli meg a nyilvános könyvtári címet és vizsgálja ennek feltételeit. A debreceni kollégánótól után *Műhelymunkák a pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban* címmel Bitai Judit (Főapátsági Könyvtár, Pannonhalma) a pannonhalmi könyvtárban őrzött kódexek és a teljes fragmentumgyűjtemény feltárásáról, töredékkatalógus készítéséről és az antikvák számbavételéről számolt be. Az ezután következő Berecz Ágnes (Ráday Könyvtár, Budapest) előadása – *Szellemi műhelyek az egyházi könyvtárakban* – igazában az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének a Magyar Könyvtárosok Egyesülete fővédnökségével, az OSZK-ban, 2014. március 25-én megtartott *Egyházi könyvtárak a 21. század elején* című szakmai napjára készült, ahol az előadó – betegség miatt – nem tudott részt venni. Berecz Ágnes először a könyvtár mint intézmény alaptevékenységéről beszélt, majd a mai szakmai-

tudományos életben valóban tudományosnak számító munkát definiálta. Az előadás egy kérdőíves felmérés alapján készült, melynek kérdései a szellemi műhelyekre irányultak. A válaszadók véleménye szerint szellemi műhelyeknek számítanak olyan gyakorlati munkák is, mint a számítógépes és nyomtatott katalógus készítése, adatbázis-építés, könyvkiadás, a könyvtárosok publikációs tevékenysége, kiállítások rendezése, rendhagyó foglalkozások, vezetések, gyakornokok fogadása, iskolai közösségi szolgálat megszervezése. A szakmai napot *Tózsér Benjamin* (Piarista Központi Könyvtár) zárta *Könyvtári jelnyelv. Kommunikáció siketekkel a könyvtárban* című előadásával. Az előadó nem ismeretlen a könyvtárosok számára, hiszen a közelmúltban tette közzé a KATALIST-en a hírt, hogy egy a youtube-on is elérhető, ingyenesen hozzáférhető oktatócsomagot

készített azoknak a kollégáknak, akik szeretnék megtanulni azt a minimális jelnyelviséget, melynek elsajátításával könnyebb lehet a siket olvasók kiszolgálása és tájékoztatása a könyvtárban. Ezen túl blogot és facebook-oldalt is létrehozott, melyeken a jelnyelvvvel kapcsolatos hírekről tájékozódhatnak az érdeklődők, és közzétehetik a jelnyelvvvel kapcsolatos észrevételeiket, sikerélményeiket. A szakmai délelőtti levezetője Hubert Gabriella elnök volt – ő moderálta az előadások utáni beszélgetést is, melyben a hallgatóság kérdezhetett az előadóktól.

Az egyesület éves összejövele könyvtárlátogatással zárult: az egyik vendéglátó, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Könyvtárát látogatták meg az érdeklődők *Endrész Katalin* vezetésével, illetve a Váci Egyházmegyei Könyvtárat is megtekinthették azok, akiknek az első napon nem volt erre módjuk. ■

